

To što je jedna osoba kao fizički radnik, koja se zatekla prilikom istovara robe, potvrdila primitak iste, sud ne smatra i priznanjem tuženoga naznačenu cijenu prijevoza robe.

N.P.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR BOSNE I HERCEGOVINE

Drugostepena presuda od 15.I 1968.

Vijeće: Brane Savić, Petar Puškarić, Ismet Muftić

Prijevoz kamionom - Vozarina - Ukoliko vozarina nije ugovorena, ona se određuje prema uobičajenoj visini - Pod uobičajenom vozarinom smatra se vozarina prema tarifi koju propisuje vozar - Medjutim ako se prijevoz vrši "usput", tarifa propisana od strane vozara ne može biti uobičajena vozarina, već mora biti niža - Primalac koji primi robu i potvrđi tovarni list dužan je platiti ugovorenu ili uobičajenu vozarinu

Protiv presude Okružnog privrednog suda u Sarajevu od 10.XI 1967. godine žalio se tužitelj. Sud je žalbu uvažio te prvostepenu presudu ukinuo i predmet vratio Prvostepenom sudu na ponovno raspravljanje iz slijedećih bitnih razloga:

Nije sporno da tuženik nije naručio prijevoz predmetne robe po tužitelju, nego je tu narudžbu izvršila Željezara Nikšić. Stoga je za rješenje ovog spora bitno utvrditi je li Željezara Nikšić s tužiteljem ugovorila cijenu prijevoza, da li je tuženik s robom preuzeo i prijevoznicu, i je li tužitelj sa svojim kamionom išao specijalno u Nikšić radi prijevoza predmetne robe, ili je tu robu prevezao samo usput prilikom povratka iz Nikšića, te kakva je praksa u pogledu visine troškova prijevoza ako se roba prevozi "usput". Naime, ako je Željezara ugovorila cijenu prijevoza, onda je tuženik preuzimanjem robe prihvatio i obavezu da plati te troškove po ugovorenoj cijeni. Medjutim, ako cijena prijevoza nije ugovorena, onda bi tuženik bio dužan platiti troškove prijevoza po uobičajenoj cijeni samo ako je s robom preuzeo i prijevoznicu. Kod prijevoza robe kad se prijevoz ne vrši usput pod uobičajenom cijenom smatra se cijena prema tarifi propisanoj od strane prijevoznika. Medjutim, kod prijevoza robe "usput", pod uobičajenom cijenom ne može se smatrati cijena po tarifi propisanoj od prijevoznika, jer je prijevoznik takvu cijenu već naplatio od prijašnjega korisnika, pa nema prava da ju naplati i od drugoga korisnika (dakle, za istu relaciju naplatio bi dva puta troškove prijevoza, što je suprotno moralu i dobrim običajima), nego

može tražiti te troškove u visini kako je to uobičajeno u praksi (ova cijena može se utvrditi upitom na koje autotransportno poduzeće).

N.P.

Bilješka.- Ne bismo se mogli složiti sa stajalištem gornje presude u dva pravca. Teško je prihvatiti mišljenje da je uobičajena vozarina ona koju odredi vozar u svojoj tarifi. To nije nikakva uobičajena vozarina, već vozarina određena na temelju ugovora o pristupanju. Prema tome za svakog vozara postoji individualna vozarina koja zavisi o njegovoj volji, odnosno i o volji stranke koja pristupa ugovoru. Kod uobičajenih vozarina mora se raditi o takvim kriterijima za određivanje visine vozarine koji vrijede za sve ili za širi krug vozara, a koji kriteriji ne zavise o izjavljenoj volji jedne ili druge stranke, kao što to smatra sud u gornjoj presudi. Na ovo ništa ne utječe okolnost da stranke mogu izričito ugovoriti uobičajenu vozarinu, ili izričito isključiti uobičajenu vozarinu. Osim toga izgleda da nije opravdano stajalište suda da se kod određivanja visine vozarine mora uzimati u obzir i okolnost da li se prijevoz vrši "usput". Sigurno je što tvrdi sud u gornjoj presudi da kod usputnog prijevoza vozar ima manje troškova, jer je troškove prazne vožnje već obračunao u drugom prijevoznom ugovoru. Medjutim to ne znači da se radi toga mora sniziti vozarina. Kad stranke sklapaju ugovor o prijevozu, imaju u vidu uslugu koju će učiniti vozar, tj. da će on prevesti robu na odredište. Pravno je potpuno irelevantno na koji način je vozar došao s vozilom u mjesto preuzimanja robe. To su okolnosti za njega čisto interne ekonomske prirode. Do sad uopće nije bilo uobičajeno kod određivanja visine vozarine da suduzima u obzir i troškove koje je vozar imao pri dostavi vozila na mjesto preuzimanja robe. Uzima se u obzir isključivo usluga koju je vozar svojim prijevozom učinio, i troškovi koje je on imao od časa preuzimanja robe do njezine predaje.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Prvostepena presuda od 24.I 1968.

Vijeće: Juraj Bolanča, Franjo Novalić, dr Rudolf Šurina

Prijevoz stvari unutrašnjom plovidbom - Naknada za uštedjeno vrijeme i prekostojnice - Zahtjev primaoca za naknadu za uštedjeno vrijeme i brodar za prekostojnice regulira se prema ugovoru koji je sklopio brodar koji je prevezao robu - Ovo ne mijenja ništa ni okolnost što je brodar, koji je sklopio